

PORTLANDI

SÕNUMID

Väljaandja:
PORTLANDI
EESTI
SELT

Nr. 168
Juuni, 2010

EELSEISVAID ÜRITUSI

Oregon City High School Kammerkoori kontsert

toimub reedel, 4. juunil 2010, kell 7:00 p.l. Oregon City High School Teatris, 19761 S. Beaver Creek Rd., Oregon Citys.

Külalis dirigendina on tegev "aueestlane" Lonnie Cline. Ettekandmisele tuleb muuhulgas Veljo Tormise "Raua needmine". Esitatakse mitmesugust koorimuusikat kui ka jazzi. Sissepääs on vaba.

Korraldajad loodavad paljude eestlaste osavõtule.

Clackamas Community College Chamber Choir & Unistus Spring Concert

toimub pühapäeval, 6. juunil 2010, kell 7:00 p.l. St. Anne's Chapel, Marylhurst College 17600 Pacific Highway (Hwy 43)

(St. Anne's Chapel on esimene hoone kui sisened Marylhurst University Campusse). Sissepääs on \$ 5 isikult. Loodetakse rohkearvulisele eestlaste osavõtule.

Kokaklubi kokkutulek

on kavandatud laupäeval, 19. juunil 2010, kell 10 hommikul prk. Kristi ja Tiit Heinsoo kodus, 24840 S.W. Ladd Hill Road, Sherwood, OR 97140-5012.

Janne Sepp kavatseb õpetada lumepalli supi valmistamist, ning Kristi Heinsoo ja Toomas Palm pakuvad ühiselt keedetud kartuleid valge seenekastmega. Kõik kokakunsti huvilised on teretulnud.

Eesti rahvatantsijate esinemine

Nagu Portlandi eesti rahvatantsurühma "Tulehoidjad" juht Liina Teose teatab, on meie rahvatantsijad kutsutud esinema laupäeval, 26. juunil 2010, kell 5:15- 6:00 p.m. Midsummer Festival'i

German – American Cultural Center'is,
7901 S.E. Division St. Portlandis.

Eestlasist pealtvaatajate osavõtt on mainitud üritusest igati teretulnud.

Ühenduses mainitud esinemisega on "Tulehoidjad" rahvatantsijail ettenähtud harjutus pühapäeval, 20. juunil 2010, kell 5:00 p.l. Läti Majas.

Oregoni eestlaste suvepäev

on kavandatud sel suvel Portlandi Eesti Seltsi ja Koguduse ühisüritusena pühapäeval, 1. augustil 2010, algusega kell 11 e.l. Jenkins Estate Pargis, Camp Riverdale (8005 SW Grabhorn Rd. Second Iron Gate when driving uphill, south of Farmington Road).

Suvepäev algab vabaõhu jumalateenistusega abipraost Hendrik Laur'i ja diakon Kalle Merilo teenimisel. Laululehed.

Meie kasutamiseks on reserveeritud katusega asupaik. Ühislauaks palutakse sobivat toidupoolist ja jooki kaasa tuua. Alkohoolsete jookide kasutamine ja koerad on pargis keelatud. Pargis on meie kasutamiseks laste mänguväljak ja võrkpalli plats. Võimalik on ka teiste mängude korraldamine.

Kõik on kutsutud ja teretulnud meie suvisele kokkutulekule. Märkige mainitud kuupäev oma kalendrisse.

Soovime õnne sünnipäevaks !**Juunis**

4. Harda Wilton
5. Evi Sarring
7. Piret Osborne
8. Heleene Tammekivi
10. Paul Narits
11. Adam Paris
13. Jean-Claude Paris
14. Ingrid Saul 40
18. Erik Teose
19. Eva-Lea Pettai
25. Helle Merilo-Baker
28. Kayleigh Anneli Berwick 15

Juulis

1. Arvi Aaben
2. Lehti Merilo
2. Alisa Maia Illo
2. Brianna maia Illo
3. Alar Teose 20
4. Tarvo Kesküla
4. Inger-Liis Lees
5. Silvi Kalmann
7. Laura Heinsoo
10. Amer Isse 35
12. Tiina Johnston
18. Anatoliy Rosenfeld
21. Katrin Tammik 45
23. Kairi Raud-Isse
25. Triina Merilo 21
25. Kalle Merilo
26. Maarika Teose 25
26. Craig Eby
27. Ott Tammik
28. Suvi Mirka
31. Maarja Jones.

KUTSE OSAVÕTUKS

The Board of Directors of the
ESTONIAN LEAGUE OF THE WEST COAST

Invites you to an **informational meeting** about the
WEST COAST ESTONIAN FESTIVAL
To be held in Portland, August 3-7, 2011

This meeting welcomes all individuals interested in participating and helping to organize the upcoming
WEST COAST ESTONIAN FESTIVAL.
Everyone is invited !

Please attend, and bring suggestions you would like to share with the organizers how to enhance this traditional ethnic and cultural celebration !

Meeting time: 7:00 PM, Sunday, June 20, 2010
Location: Latvian Hall, 5500 SW Dosch Rd.
Portland, Oregon 97239

Meeting Agenda: Welcome
Introduction of the Board of Direct.
Where the Festival will be held
Visiting groups from Estonia
Schedule of events
Performances & Events
Website development
How are we organized?
Questions & Answers, Gen. Disc.

If you have questions about this meeting, please call Kalle Merilo at 503-260-4739, or send e-mail to kallemerilo@lep2011.com

Võrkpalli harjutused

toimuvad tavakohaselt kolmapäeva õhtul kell 7:00- 8:30 Metzgeri kooli avaras võimlas. See asub 10350 SW Lincoln St. (Wash. Squari juures). Mänguhuviliste arv on viimasel ajal näidanud rõõmus tavat tõusu. Nii mees kui ka naismängijad on arvuliselt umbes võrdses seisus. Uued mängijad on aga alati teretunud. Võrkpalli koordinaatoriks on John Maurer. **Sisemängud lõpevad 16.juunil 2010.**

Alates kolmapäevast, 23. juunist toimuvad võrkpalli harjutused kell 7:00- 8:30 Jackson kooli mänguväljakul SW 40th St. Mati Söödi korraldusel.

30. LEP EMBLEEM

LEP 2011 sümboolika konkursile tuli 25 erinevat tööd 11 autorilt või autorite meeskonnalt. Autoreid oli nii Portlandist, teistest Lääneranniku linnadest kui ka Eestist. Et selgitada välja LEP 2011 logo, viis LEP-de korralduskomitee hääletamise läbi kahes järgus ilma autorite nimesid ja päritolu avaldamata. Esimesest voorust teise pääsesid 4 kõige rohkem hääli saanud võistlustööd. Teises voorus osutus väljavaliuks võistlustöö, mille esitas Jan Rapp Portlandist. Sellel on kujutatud Portlandi linna siluetti Mt. Hood'i taustal.

Kalev Sepp

• Teatame, et reede, 13. augustil 2010 toimub baltlaste pidu Rahukorpuse vilistlastega Läti Majas. Üksikasjad ja kellaajad selguvad hiljem.

Helga Konksu tuhurni matmine

toimub kolmapäeval, 2. juunil 2010, kell 1:00 p.l. Riverview Cemetery Funeral Home'i poolt Helga mehe Albert'i hauale, vastavalt 11. novembril 2009 surnud Helga Konks'u soovile.

Sellest isiklikku laadi muldasängitamist on avaldanud soovi osavõtuks Helga ristitütar Tiina Turu Vancouver, B.C.-st ja diakon Kalle Merilo.

Helmuth Kalmann

**E.E.L.K. PORTLANDI KOGUDUS
JUMALATEENISTUSED
Läti Kirikus, 5500 SW Dosch Rd. Portland**

Abipraost Hendrik Laur • Diakon Kalle Merilo

**Pühapäeval, 6. juunil 2010, kell 11:00 e.l.
NELIPÜHI JA KÜÜDITAMISE
AASTAPÄEVA JUMALATEENISTUS**
Laululehed. Armulaud. Ettekanded. Kohvilaud.

**Pühapäeval, 1. augustil 2010, kell 11:00 e.l.
EESTI TAASSÜNNI AASTAPÄEVA
VABAÕHU JUMALATEENISTUS**
Suvepäeva alguses Jenkins Estate Pargis.

**Pühapäeval, 5. septembril 2010, kell 11:00 e.l.
KODUMAALT LAHKUMISE
MÄLESTUSTEENISTUS**
Lauluraamatud. Armulaud. Kohvilaud.

**Pühapäeval, 3. oktoobril 2010, kell 11:00 e.l.
LÖIKUSPÜHA JA KOGUDUSE
AASTAPÄEVA JUMALATEENISTUS**
Lauluraamatud. Kohvilaud.

**Pühapäeval, 7. novembril 2010, kell 11:00 e.l.
ISADEPÄEVA JUMALATEENISTUS
ARMULAUAGA**
Laululehed. Ettekanded. Armulaud. Kohvilaud.

<p><u>Koguduse õpetaja:</u></p> <p>Abipraost Hendrik Laur 4111 Gull Harbor Rd. Olympia, WA 98506</p> <p>Tel.: 360-352-2371</p>	<p><u>Koguduse esimees:</u></p> <p>Helmuth Kalmann 8159 S.W. 85th Ave. Portland, OR 97223</p> <p>Tel.: 503-244-9083</p>
<p><u>Koguduse abiõpetaja:</u></p> <p>Diakon Kalle Merilo 2611 Glenhaven Rd.. Lake Oswego, OR 97034</p> <p>Tel.: 503-260-4739</p>	<p><u>Koguduse laekur:</u></p> <p>Anne Eby 5775 SW Homesteader Wilsonville, OR 97070</p> <p>Tel.: 503-638-0233</p>
<p><u>Naistoimkonna esin.</u></p> <p>Meralda Talviste</p>	<p><u>Kirikuvanem:</u></p> <p>Helve Kalmann</p>

Koguduse täiskogu koosolek

E.E.L.K. Portlandi Koguduse täiskogu koosolek toimus 2. mail 2010, otseselt pärast jumalateenistust Läti Kiriku ruumides Koguduse kauaaegse esimehe Helmuth Kalmann'i juhatusel. Koosoleku päevakord haaras järgmised tegevusalad:

- 1. 2009 a. tegevuse, kassa ja rev. kom. aruanded;**
- 2. 2010 a. tegevuse kava, eelarve ja valimised (Nõukogu, naist. esinaine, kirikuvanem).**

Sellele lisandus koosoleku alguosas abipraost Hendrik Laur'i ülevaade eelmisel nädalal St. Petersburgis, Floridas toimunud Kirikukongressist ja Praostkonna Sinodist millest tema meie koguduse esindajana osa võttis.

Nagu tema ettekandest selgus oli Kirikukongressil üheks oluliseks teemaks Kodu-Eesti ja Välis-Eesti kirikute ühinemise läbiviimise protseduur, milline tuleb hääletamisele lähemal ajal. Abipraost Laur'i küsitlusele, kes toetaks Välis-Eesti Kiriku ühinemist Kodu-Eesti Kirikuga, näitasid kõik koosolekust osavõtjad oma poolehoidu.

Koguduse esimehe 2009 aasta tegevuse ülevaatest nähtus järgmist:

- Möödunud tegevusaastal peeti 15 jumalateenistust, kokku 434 osavõtjaga. Keskmise osavõtt oli 29 isikut. Sellele lisandub Helga Konks'u mälestus-teenistus diakon Kalle Merilo teenimisel.
- Armulaud oli kaetud neljal korral, kokku 61 osavõtjaga.
- Lauluraamatuid kasutati 7-mel jumalateenistusel, kuna 8-ks jumalateenistuseks olid valmistatud laululehed.
- Jumalateenistusi kaunistas esinemisega kohalik segakoor ja kandle ansambel neljal korral.
- Koguduse naistoimkond korraldas edukalt jõululaada / loterii / oksjoni ja kohvilaua pärast jumalateenistusi ja Kogudus oli koos Eesti Seltsiga kaastegev Portlandi 2009 aasta Suvepäeva korraldamisel, mille alguosa haaras vabaõhu jumalateenistuse.
- Koguduse hooldajaks õpetajaks oli abipraost Hendrik Laur, keda abistas diakon Kalle Merilo, kirikuvanem ja juhatuse liikmed.
- Organistina oli tegev Helle Baker, Ian Maurer ja Kalle Merilo.
- Kirikuvanema ülesandeid täitis Helve Kalmann ja naistoimkonna esinainena tegutses Meralda Talviste.
- Portlandi Koguduse liikmeskond haaras 2009 aastal umbes 43 toetajat liiget.
- Portlandi Kogudus andis 2009 aastal välja kolmel korral ka teatelehe "Portlandi Eestlaste Teated" esimehe Helmuth Kalmann'i toimetusel. (aprillis, augustis, detsembris).

- Koguduse tegevust toetas 2009 aastal nimeliste annetuste, liikmemaksude ja suvise erikorjanduse kaudu kokku 43 isikut, annetades kokku \$ 3655.00 Koguduse kassasse.
- Korjandusest kirikus laekus \$ 1482.00, kuna jõuluteravitustest teatelehes laekus \$ 570.00.
- Mälestusannetus Helga Konks'u surma puhul lisandatakse kassasse \$ 2000.00 ja eriannetused \$ 55.00.
- Koguduse naistoimkonna toetus jõululaada sissetulekuna \$ 2046.50 suuruses tõstis Koguduse 2009 aasta sissetuleku kokku \$ 9903.00, aidates tasakaalustada väljaminekuid \$ 1360.55 suuruse ülejäägiga.
- Revisjoni komisjon leidis Koguduse arvepidamise olevat heas korras.
- Täiskogu kinnitas 2009 aasta majanduse aruande ühehäälselt.

Koguduse 2010 aasta tegevuse kava ja eelarve.

- Korraldada jumalateenistusi 15 korral, neist neli armulauaga. Teenistused toimuksid esimesel pühapäeval kuus, välja arvatud E.V. 92. aastapäeva teenistus, milline toimub laupäeval, 27. veebruaril ja jõuluõhtu jumalateenistus, milline on kavandatud reedel, 24. detsembril kell 2:30 päeval. Suur-Reede jumalateenistus koos armulauaga toimub reedel, 2. aprillil.
- Korraldada Oregoni eestlaspere suvepäev koos Portlandi Eesti Seltsiga pühapäeval, 1. augustil Jenkins Estate Pargis, alustades seda kell 11:00 e.l. Eesti Taassünni jumalateenistusega.
- Korraldada jõulueelne kokkutulek, jõululaat, loterii ja oksjon naistoimkonna läbiviimisel laupäeval, 11. detsembril, algusega kell 1:00 p.l. Läti Maja suures saalis.
- Paluda kandle ansambli ja segakoori hinnatud kaasabi jumalateenistuste kaunistamiseks 2-3 korral.
- Sissetulekuna 2010 eelarves on arvestatud nimelisi annetusi \$ 2370.00, korjandusest kirikus \$ 1600.00, mälestusannetusi \$ 100.00, eriannetusi \$ 100.00, naistoimkonna toetus jõululaadast \$ 2000.00, jõuluteravitustest teatelehes \$ 650.00, suvisest erikorjandusest \$ 2050.00 ja hoiuste intress \$ 150.00. Seega sissetulekuna kokku \$ 9020.00.

Väljaminekute osas on arvestatud eelarves:

- õpetaja honorar ja jõulukink \$ 4500.00; diakoni hüvitus/honorar \$ 150.00; Konsist. maks \$ 225.00; Praostk. Maks \$ 225.00; kiriku üür \$ 1125.00; organisti tasu \$ 1125.00; Koguduse teated ja laululehed \$ 750.00; Praostk. Sinodist osavõtt \$ 375.00; toetus: Eesti Arhiiv USA-s \$ 50.00; ERKÜ \$ 50.00; EOLL liikmemaks \$ 20.00; Suvepäev \$ 120.00; Läti Maja üür jõululaadaks \$ 275.00; Tegevusaasta ülejääk \$ 30.00. Väljaminekuid kokku \$ 9020.00.

- Täiskogu kinnitab Koguduse 2010 aasta tegevuse kava ja eelarve eelpool toodud kujul ühehäälselt vastuvõetuks.

Koguduse Nõukogu valimised

Koguduse esimees teeb teatavaks, et Koguduse juhatuse avaldanud ettepaneku praeguse nõukogu tagasi valimiseks. Selleks on nõukogu liikmed ka oma nõusoleku andnud. See leiab üldise heakskiidu. Surma läbi lahkunud juhatuse liikme Aara Kubbo asendajaks esitatakse kandidaadina Mati Vaga.

Täiskogu kinnitab seniste nõukogu liikmete tagasi valimise ja Mati Vaga valimise juhatuse koosseisu. Seega kujuneb E.E.L.K. Portlandi Koguduse Nõukogu koosseis järgmiseks:

- **Juhatus:** Helmuth Kalmann - esimees
Kalle Merilo - abiesimees
Anne Eby - laekur
From Orav - abilaekur
Mati Vaga - kirjatoimetaja
- **Revisjoni komisjon:** Silvi Kalmann
Helle Merilo-Baker
Leitmar Kesküla
- **Kirikuvanem:** Helve Kalmann
- **Naist. esinaine:** Meralda Talviste.

C a n t a t e - L a u l g e

Pühapäeva nimetus tuleb psalmist 98: <Laulge Issandale uus laul, sest ta on teinud imetegusid>. Kui üldiselt on eestlased tasakaalukad ja väheemotionsaalsed, siis muusika ja laulmine on üks meie viise tuua esile oma tundeid ja kogemusi. Laulu saab panna kõik tunded alates ülimast rõõmust ning lõpetades leina ja kurbusega. Nii võib laul saata inimest tema elu kõige olulisematel hetkedel ja tuua esile neid tundeid, mida sõnades on raske väljendada.

Usk ja Jumala kogemine on elus alati midagi müstilist ja erilist. Ilmselt on selle pärast ka loomulik, et uskumise juurde kuulub sageli laulmine. Me keegi ei suuda sõnades selgitada piisava täpsusega, mis toimus näiteks ülestõusmispüha hommikul. Kuid seda ei peagi suutma teisele inimesele ära seletada või põhjendada. Oluline on seda uskuda ja kogeda. Ning selle sõnulsematu kogemuse kirjeldamiseks ongi muusika ja laul üks parimaid viise. Laulus saame Jumala ette kanda kõik oma siirad tunded, tänu ja ülistuse, mure ja küsimused. Uskliku südames on uus laul, mis tuleb usust. Ja seda uut laulu lauldes näeb kristlane, mida Jumal on talle andnud, ning see toob alati kaasa tänu ja ülistuse. Nii võime ühes ülestõusmispüha lauluga Jumalat ülistada:

Sind, Issand Kristus, tänane, / et tõusid surmast ülesse. / Sa võitsid surma koguni, / tõid meile elu tagasi. / Halleluuja !

KAIDO SOOM / EESTI KIRIK.

Meie nooremate laulukoor esinemas Emadepäeva jumalateenistusel 2. mail 2010 Läti Kirikus.
Linda Krocker, Asta Kalmann, Helve Kalmann, Anne Eby, Suvi Mirka.

Portlandi lapsed tantsuharjutuse vaheajal pühapäeval nautivad söögipauset Läti Maja köögis.
Vasakul Paul Narits ja tantsujuht Janne Sepp.

30. Lääneranniku Eesti Päevade korraldav juhatus täiendatud koosseisus.

6

PILDIKROONIKAT MEIE TEGEVUSEST

Läti Maja ümbruse puhastamise talgud 8. mail 2010 tõi kohale ka üle tosina eestlase. Pildil Anna Liisa Sepp, Janne Sepp ja Erik Teose kibedas tööhoos.

Järjekordne Kokaklubi kokkutulek Ingrid ja Toomas Palmi kodus laupäeval, 22. mail 2010. Sellest võttis osa 15 asjahuvilist. Neist kõige noorem oli 7 kuu vanune Eia Puhvel.

Kokaklubi kokkutulekul 22. mail 2010 õpiti Malle Kollom'i õpetusel maksapasteedi valmistamist.

Tänuavaldus!

Laupäeval, 8. mail 2010 toimusid Läti Maja ümbuse puhastamise talgud, millest võttis osa ka 13 eestlasist noort ja veidi vanemat tööhuvilist. Lätlased olid esindatud koos perenaistega umbes samas suuruses. Nende perenaised olid valmistanud maitsva lõunaeine.

Talgutel lõigati maha mõned puud, palju puuksi, mitmesuguseid kasvusid, umbrohtu ja täideti sellega suur kontainer. Samuti kärutati koorem saepuru ja aeti laiali maapinna kattedeks eripaikades.

Läti Maja juhtkond, eesotsas Biruta Zommers'iga, palub edasi anda oma tänu kaasabi eest kõikidele eestlasist osavõtjale.

Eestlasist olid talgul toimetajale teadaolevalt kaastegevad: Anne Eby, Anna-Liisa Sepp, Janne Sepp, Kalev Sepp, Kalle Merilo, Elo Saar, Mark Petersen, Asta Kalmann, Liina Teose, Erik Teose, Mati Vaga, Triina Merilo, Helmuth Kalmann.

Helmuth Kalmann

Kokaklubi kokkutulek

Järjekordne kokaklubi kokkutulek toimus laupäeval, 22. mail 2010, kell 10 hommikul prk. Ingrid ja Toomas Palmi kodus. Kohal oli 15 asjahuvilist, ning kõikide lemmikuna, prk. Puhvel'i seitsme kuu vanune pisitütar Eia.

Õpiti Malle Kollom'i õpetusel maksapasteedi valmistamist. Viis kokaklubi liiget olid maitsmiseks kaasa toonud ka nende endi tehtud kringleid koos nende valmistamise retseptiga. Kringlid leidsid kiiret maitsmist ja kiitust.

Paar tundi maitsvaid roogasid laua ümber nautides otsustasid "hõrgutajad", et järgmine kokaklubi kokkutulek toimub laupäeval, 19. juunil 2010 prk. Kristi ja Tiit Heinsoo kodus.

PES Filmiõhtu

toimus laupäeval, 29. mail 2010, kell 6:30 p.l. Crescent Hill Club House, 8430 S.W. Apple Way. Sellest võttis osa veidi üle paarikümne asjahuvilise. Sissejuhatuses Toomas Palm andis huvitava reisikirjelduse koos piltidega ekraanil oma reisust kaug-idas asuvasse Singapori.

Kalev Sepp esitas pikema ajaloolise eestikeelse draama-filmi "Detsembrikuumus". See kirjeldas 1924 aasta 1. detsembril aset leidnud kommunistlikust riigipöördekatsest Tallinnas.

Noor abielupaar Tanel ja Anna Rõuk on otsustanud Eestist lahkuda, kuid nende ärasõidu päeva hommikul algab Tallinnas mäss. Tanel, kes on just armeest lahkunud, sööstab tagasi eesliinile, et päästa nii oma naise kui enda elu. Verise öö sündmused paljastavad läbi kindralite ja valitsusjuhtide tegevuse või tegevusetuse ning kulmineeruvad salajase telegrammiga, mida ainult Tanel saab peatada, et rahvas päästa.

PALJU ÕNNE ! - PALJU ÕNNE !

Britanii Eby tähistas oma 18-ndat hällipäeva 14. märtsil 2010 perekondlikus õhkkonnas.

Naeratlev Erik Maurer pühitses oma 22. sünnipäeva 12. mail 2010 koos sõpradega.

Euroopa Komisjon toetab Eesti ühinemist euroga

Eesti täitis eurole üleminekuks vajalikud tingimused ning võib liituda uuest aastast eurotsooniga, kinnitas Euroopa Komisjon 12. mail avaldatud raportis.

Raportis on kirjas, et Eesti tõuseb tänu valitsuse ja rahva kindlameelsetele ja tõhusatele jõupingutustele Euroopa Liidus, täites selgelt kõik kriteeriumid. "Me avaldame Eestile tunnustust pikaajalise rangele poliitikale kindlaksjäämise eest," ütles rahandusvolinik Olli Rehn.

"Et euro kasutuselevõtt oleks edukas, peab Eesti jätkama jõupingutusi range eelarvepoliitika säilitamiseks. Samuti peab Eesti olema valvas ja reageerima kiiresti ja otsustavalt, kui peaksid ilmneva makromajanduse tasakaalustamatuse ja/või konkurentsivõime languse märgid," lisas Rehn.

Euroopa Komisjoni hinnangul täidab Eesti Maastrikti kriteeriumid kindlalt. Eesti keskmine inflatsioonimäär on -0.7%, mis on tunduvalt madalam sama kuu kontrollväärtusest 1%. Eelarvepuudujääk ja võlg jäävad lähenemisaruanes sätestatud piiridesse: aastal 2009 oli puudujääk 1,7% SKP-st, hoolimata nominaalse SKP enneolematust vähenemisest 15% võrra.

Komisjoni kevadprognoosi kohaselt on puudujääk käesoleval aastal ning 2011. aastal 2,5%. Valitsemis-sektori võlg oli 2009. aastal 7,2% SKP-st, mis oli Maastrichti piirmäärast samuti oluliselt väiksem ning püsib sellisena hoolimata sellest, et aastaks 2013 prognoositakse valitsemissektori võla edasist kasvu.

Eesti loodab euroga liituda 2011. aasta 1. jaanuaril.

VES / ERR

Saaremaal startis diabeedibuss

Sponsorite toel toimuva heategevusliku kampaania käigus sõidab diabeedibuss aasta lõpuni läbi kõik maakonnad, et just maapiirkondde inimesed saaks tasuta oma suhkruhaiguse riskifaktorit kontrollida; buss startis Saaremaal.

Eestis on praegu arvel üle 70 000 diabeedihaige inimese. Kui veel kümnekond aastat tagasi peeti teise tüüpi diabeeti pensionäride haiguseks, siis Eesti diabeediliidu presidendi Ulvi Tammeri sõnul haigestuvad sellesse haigusesse juba ka teismelised, vahendasid RTT uudised.

Tammeri sõnul elab Eestis kümneid tuhandeid inimesi, kes ei ole oma diabeedist teadlikud. Statistika kohaselt võib selliseid haigeid olla Eestis kuni 90 000. "25-50% II tüüpi diabeedikutest ei ole esimestel aastatel oma haigusest teadlikud," selgitas ta.

12. mail käisid Saaremaal oma veretilka andmas 60 inimest, kellest koguni 11 avastati diabeet. Nüüd peavad nad alustama diabeediraviga.

"Diabeeti haigestumine kasvab väga kiiresti ja meil on rida haigeid, kes ei tea oma haigusest veel mitte midagi. Nad käivad ringi kui viitsütikuga pommid ja leiavad oma diabeedi üles alles siis kui tekivad tüsistused," rääkis Ulvi Tammer.

Inimesed saavad diabeedibussi tulla ja hinnata oma diabeediriski, pidada nõu diabeediõega, täita diabeeditesti ning saabki selgust, kas on põhjust mu-retseda. Diabeediõe ja arsti konsultatsioon on tasuta.

Diabeedibuss jätkab oma ringsõitu 25. mail Tartumaal, 3. juunil Lääne-Virumaal ja 10. juunil Lääne-maal.

VES / ERR

Eestlaste iive oli mullu positiivne

Loomulik iive oli mullu eestlaste seas teist aastat järjest positiivne, kogu Eesti elanikkonna seas jäi iive siiski negatiivseks.

Statistikaameti andmetel sündis 2009. aastal 11 442 ja suri 10 526 eestlast, seega oli eestlaste seas mullu iive 916 inimesega plussis. Eestlaste iive pöördus tõusule 2008. aastal, kui sündis 11 578 eestlast ning suri 10 983. Sellega oli eestlaste iive 2008. aastal 595 inimesega plussis.

Enne 2008. aastat oli viimati eestlaste seas iive positiivne 1990. aastal, kui sündis 14 751 ja suri 13 654 eestlast. Siis oli iive 1097 inimesega plussis.

Kogu iseseisvuse taastamise järgse aja kuni 2007. aastani on eestlaste iive olnud negatiivne. Kõige negatiivsem oli eestlaste iive 1994. aastal, kui sündis 10 403 ja suri 14 726 eestlast. Siis oli iive 4323 inimesega miinuses.

VES / BNS

Tallinna Linnateater ootab suvel teatrisse eestlasi üle terve maailma.

See suvi tuleb Linnateatris teisiti. Pakume juunis, juuli alguses siseruumides vaatamiseks ainult hitte – meie kõige värskemaid ja hinnatumaid lavastusi. Et inimestel, kel suvel puhkus või kes kaugelt koju Eestisse külla tulevad, oleks võimalik valgete ööde ajal teatrisse tulla. Suve esimesel kuul mängime Elmo Nüganeni lavastusi "Meie, kangelased"; "Ma armastan sakslast"; Jaanus Rohumaa "Arbuusisuhkrus" ja "Kivid sinu taskutes"; Anu Lambi "Keskööpäike"; "Homme näeme"; Menukat lavastust – Mladen Kiselovi "Kes kardab Virginia Woolfi?" ja nii mõndagi muud.

Kristiina Ganancis – Linnateatri avalike suhete juht.

Reede, 11. juuni

- Sõpruskoguduste päev Maarja koguduse majas
- Kooride vabaõhukontserdid Raekoja platsil
- Lastepäev Hugo Treffneri Gümnaasiumis
- Laste kontsertjumalateenistus Jaani kirikus
- Noortefestivali kontserdid Raekoja platsil
- Kirikupäeva avajumalateenistus Peetri kirikus
- Harjumaa lastekoori kontsert Kambja kirikus
- Gospelkantaat Teelised Peetri kirikus
- EELK organistide & koorijuhtide kontsert
- Klassikakontsert "Exsultate, jubilate" Jaani kirik
- Koraaliõhtu "Laulge kaasa" Peetri kirikus
- Taize palvus Maarja kirikus

Laupäev, 12. juuni

- Kirikukonverents Jaani kirikus
- Lastepäev Hugo Treffneri Gümnaasiumis
- Noortefestivali kontserdid Raekoja platsil
- Tartu organistide orelikontsert Peetri kirikus
- Missa Jaani kirikus
- Rongkäik Toomemäelt Lauluväljakule
- Vaimulik laulupidu Tartu Lauluväljakul
- Noortefestivali kontserdid Raekoja platsil
- Klassikakontsert Jaani kirikus
- Taize palvus Maarja kirikus

Pool Eestis kasutatavast tarkvarast on illegaalne

Pool Eestis kasutatavast tarkvarast oli mulluse seisuga illegaalne, selgus tarkvaratootjaid ühendava Business Software Alliance (BSA) uuringust

2008. aastaga võrreldes on piraattarkvara osakaal jäänud samaks. Varasematel aastatel on aga protsent järkjärgult langenud – 2007. aastal oli see näitaja 51%, 2006. aastal 52% ja 2005. aastal 54%, teatas BSA. Lätis ja Leedus on olukord Eestiga võrreldes veidi halvem, kuna seal moodustab piraattarkvara vastavalt 56% ja 54% riigis kasutatavast tarkvarast.

Soomes ja Rootsis on aga illegaalne vaid 25% tarkvarast. Euroopa Liidus keskmiselt on piraattarkvara osakaal 35%. Madalaima piraatluse tasemega riik on Ameerika Ühendriigid, kus litsentseerimata tarkvara osakaal on 20%

Microsoft Eesti tootejuht Pert Lomp kommenteeris, et ligi 90% piraattarkvarast on nakatatud viiruste ja muu pahavaraga. "See võimaldab häkkeritel kontrollida arvutis liikuvat infot, sealhulgas pangaparoole ja muid salajasi isikuandmeid. Nakatatud arvutitest liiguvad viirused edasi ja seega seatakse ohtu kõik internetti kasutavad inimesed," sõnas ta.

German Companies Plan Further Investments in the Baltic States

German investors await an improvement in the economy sector of the three Baltic States and plan further investments in capital and persona this year, as to the yearly survey conducted by the German-Baltic Chamber of Commrce (AHK).

"Secure future prospects are positively reflected in plans for investment and employment – more than two-thirds of business investments will be at the same or a higher level this year. Moreover, around 20 percent of businessmen are planning to increase their employee numbers," the President of the German-Baltic Chamber of Commerce in Latvia Jorg Tumat told reporters.

According to the survey, nine out of ten German businessmen would invest into Estonia, Latvia and Lithuania again, and feel slightly more positive about the Baltic States in the next years. At the same time, two thirds of the 102 respondents see the economies of the three Baltic States still in a bad condition at the moment.

Estonianfreepress.com

Teatelehe toimetaja poolt tehtud väljavõtted "Muusikaajalugu" (I. Kull, O. Tuisk; 275 lk.; kirjastus "Valgus", Tallinn 1971), haaravad peajasjalikult eesti rahvamuusika arengu- perioode.

Rahvalooming

Rahvalaulu olemus ja arengujärgud.

Eestlaste laulutraditsioonid ja lauluarmastus, mis on andnud meile laulurahva kuulsuse, ulatuvad sajan- dite taha. Ei leidu küll vist ühtegi eluavaldust, mida meie esivanemad poleks põiminud lauluks. Laulud kõlasid tööd tehes ja pidu pidades, viisid veeresid rõõmsast südamest ja kajastasid kurbust.

Eesti rahvalaulu areng jaguneb kahte järku:

1. Vanem rahvalaul ehk runolaul, mis kujunes välja ürgühiskondliku korra ajal meie ajaarvamise esi- mestel sajanditel ja püsis suuremate muutusteta XVIII sajandi lõpuni, säilides kõrvalisemates maa- nurkades veel käesoleval sajandiilgi. Runolaulud esinevad ka soomlastel, karjalastel ja ingerlastel. Vanimad neist pärinevad ajast, milläänemere- soome hõimud polnud veel jagunenud eri rahvusteks.
2. Uuem rahvalaul, mis hakkas tekkima XVIII sajandi lõpul ja sai domineerivaks XIX sajandi keskel.

Vanema rahvalaulu põhilaad, esitamisviis ja muusikaline omapära

Runolaulu ettekandjaiks-laulikuiks (või ka leelotajaiks ja kaasitajaiks, nagu neid vahel kutsuti) olid enamasti naised. Naise loomusele on meeoleolustemine omasem kui sündmuste, eriti kangelastegude jutustamine, mistõttu jutustava sisuga runolaule esineb meil võrdlemisi vähe ja neiski domineerib naiselik tundelist külge rõhutav element.

Lauldi suuremal jaolt eeslaulja ja koori vaheldumise põhimõttel: parim laulja laulis viisi ette, siis kordasid seda teised, edasi improviseeris laulik samal viisil uued sõnad, mida koor jällegi kordas, jne.

Laulus olid esikohal sõnad. Muusika pidi andma neile tugevama tundetooni ja suurendama ilmekust. Seetõttu nimetatigi mõnel pool viisi mitte viisiks, vaid tooniks või mõnuks.

Viisid on lühikesed ja lihtsad, piirdudes vanimates lauludes küllalt tihti isegi ainult kolme astmega. Üle seksti ulatuvaid meloodiaid leidub vähe.

Ka rütm on enamasti vähe vahelduv. Ebaühtlast rütmi esineb meie vanemas rahvalaulus harva. Tüüpiline on see siiski kiigelauludes ja osalt ka mõnedes teistes laululiikides, näiteks hällilauludes. Kiige liikumine - lühike hooandmine ja pikk lend - tekitab erilise rütmi, nn. kiigetooni, kus rõhk kandub rõhuta silbile ja venitab selle pikemaks rõhulisest.

Eesti rahvalaul on valdavalt ühehääline, mitme häälsust esineb harva ja sedagi kõige lihtsamal kujul. Erandi moodustavad setu laulud, millesse mitmehäälsus on ilmselt kandunud idanaabrite rahvamuusikast.

Runolaulu liigid

Runolaulu liike on palju. Üheks vanemaks liigiks on töölaulud. Need on seotud tavaliselt selliste töödega, mida tehti hulgakesi koos. Nii kajastuvad paljudes lauludes suveperioodi tähtsamad tööd - viljalõikus ja õitsilkäimine Vilja lõigates - see toimus ikka talgute korras - lauldi raskest tööst, oodates selle lõppu (löpe, löpe, põllukene) või uhkustati virkusega. Levinud kombeks lõikuse lõpetamisel oli neidude sirbiviskamine: üks neidudest kogus ka teiste sirbid enda kätte, viskas üle õla ning kelle sirp kõige kaugemale kukkus, see pidi kõige enne mehele saama. Seejuures lauldi vastavat laulu.

Õitsil - öösiti tööloomi karjatamas - käidi samuti huljana. Mõnikord, eriti pühade-eelseil õil, kujunes õits oma mängude ning hommikuni loitva õitsitulega lausa peoks, kus muidugi olid täpsal kohal ka laulud. Õitsilauludele, eriti neile, mida lauldi õitsile minnes, on omased huiked ja helletamised.

Karjaselaulud on üks meloodilisemaid eesti rahva- laulu liike, mistõttu nende viisid on hiljem leidnud meie kutselises heliloomingus eriti rohket kasutamist. Ka perekondlikud sündmused ja kalendritähtpäevad ei möödunud lauluta. Neid, nn. tavandilaule, mis on seotud kindla kommestikuga, on eesti rahvaloomingus samuti arvukalt.

Eriti pidulikult ja rohkete lauludega tähistati pulmi. Meie vana pulmakommestik, mille täitmine kestis keskmiselt kolm päeva, on ääretult rikkalikult täidetud laulu ja muusikaga. Vana päritoluga perekondlike ta- vandilaulude hulka kuuluvad ka mitmesugused itkud - surnu itkud, mida lauldi surnut lautsile pannes, teda mattes ja hiljem kalmul käies.

Rohkete lauludega tähistati ka kalendritähtpäevi - eriti pööripäevi ning mardi-, kadri- ja vastlapäeva. Su- vise pööripäeva puhul peetaval suurel peol - jaanitulel etendas tähtsaimat osa laul, millega on seotud ka jaani- kombestiku lahutamatu osa - mängud. Veel rohkem mängu koondus jõulude ja nääride ümber. Mängijaiks olid ka nüüd, nagu jaanitulelgi, enamasti tütarlapsed.

Uuem rahvalaul.

Noormehed olid küll mängu juures, kui nende osa oli väike.

Vanem rahvalaul püsis sajandeid peaagu muutumatult. Suurem murrang tuli meie rahvamuusikasse alles möödunud sajandi keskpaiku: runolaul, mis ei vastanud enam ajastu tundelaadile, loovutas domineeriva koha uuele stiilile. Kui vana rahvalaul on rohkem lüürilist laadi ja naiselik, siis uues rahvalaulus valitseb eepiline sisu ja meeste teemad. Koos sellega suureneb meeste osatähtsus rahvalaulude loomisel ja esitamisel. (Järgneb järgmises teatelehes)

• **The Newsletter "Portlandi Sõnumid"** announces the upcoming events and planned activities for our community. It also lists some noteworthy past incidents and personal items that might be of some interest to our readers.

• **The Oregon City High School Choir Concert will be on Friday, June 4, 2010, 7:00 p.m. at Oregon City High School Theatre, 19761 S. Beaver Creek Rd., Oregon City.**

Lonnie Cline, Guest Conductor conducting "Raua needmine" (A Curse Upon Iron) by Veljo Tormis. A variety of choral music and jazz will be performed. Admission: free.

• **Clackamas Community College Chamber Choir & Unistus Spring Concert will be on Sunday, June 6, 2010, 7:00 p.m. at St. Anne's Chapel in Marylhurst College, 17600 Pacific Highway (Hwy 43).**

St. Anne's Chapel is the first building you see when entering Marylhurst University campus. Admission: \$ 5.00 / person.

• **The next Cooking Club meeting is planned on Saturday, June 19, 2010, 10:00 a.m. at Kristi and Tiit Heinsoo's home, 24840 S.W. Ladd Hill Road, Sherwood, OR 97140-5012.**

Janne Sepp will teach and demonstrate the preparation of snowball soup. Kristi Heinsoo and Toomas Palm will join forces to offer an entre of boiled potatoes with a white mushroom sauce.

Everyone interested in cooking is welcome.

• **The Portland estonian folkdancers "Tulehoidjad will be performing at the German-American Cultural Center, 7901 S.E. Division St., Portlandis on Saturday, June 26, 2010.**

Because of that the "Tulehoidjad" will have a practice on Sunday, June 20, 5:00 p.m. in Latvian Center.

• **The Oregon Estonian Community Picnic is scheduled on Sunday, August 1, 2010, 11:00 a.m. in Jenkins Estate Park, Camp Rivendale (8005 SW Grabhorn Rd. Second Iron Gate when driving uphill, south of Farmington Road).**

The summer outing – picnic is organized by the Portland Estonian Society and Estonian Lutheran Church and opens at 11:00 a.m. with a worship service by Rev. Hendrik Laur and Deacon Kalle Merilo. Potluck dinner. No alcoholic drinks or dogs are allowed in park.

The park is equipped with a covered area and has also a volleyball court and children playground.

• **Our volleyball enthusiasts are practicing every Wednesday night at 7:00 – 8:30 in Metzger School gymnasium, 10360 S.W. Lincoln St. (close to Washinton Square Mall). Lately the number of players has increased to twelve+the old handicapped veterans. Volleyball coordinator is John Maurer, tel 503-631-7954. According to him the last volleyball practice in Metzger School will be Wednesday, June 16, 2010.**

• **The Portland Estonian Lutheran Church announces the church worship services at the Latvian Church (5500 S.W. Dosch Rd., Portland) as follows:**

- Sunday, June 6, 2010 at 11:00 a.m
- Sunday, August 1 at 11:00 a.m. Jenkins Park
- Sunday, September 5 at 11:00 a.m.
- Sunday, October 3 at 11:00 a.m.
- Sunday, November 7 at 11:00 a.m.

The Portland Estonian Lutheran Church extends a cordial welcome to all interested persons to join us at our Estonian language services and any special events that offer fellowship for members and friends.

• **Our Community News Section portrays the names of fellow compatriots (as known to the editor) who celebrate their birthdays in June and July 2010.**

• **Several pages are dedicated to the news items from our homeland – Estonia.** Among other news items there is an invitation to attend the Christian Youth Festival and Song Fest in the university city of Tartu on June 11.-13, 2010.

Also the Tallinn City Theatre is planning to cast in June and July some popular shows.

• **The Board of Directors of the Estonian League of the West Coast invites everybody to an informational meeting on Sunday, June 20, 2010 at 7:00 p.m. in Latvian Hall.**

The purpose of the meeting is to help organize the upcoming 30. West Coast Estonian Festival in Portland on August 3-7, 2011.

• **Portland Estonian Luth. Church had the annual assembly meeting on May 2, 2010.**

- The Church Board of Directors, rev.komisjon, church elder and women's auxiliary was reelected for next two years. A new board member, Mati Vaga, was added to replace Aara Kubbo, who died in 2009.

CALENDAR OF COMING EVENTS

2. June	2010	Volleyball practice, Metzger School Gym. 10350 S.W. Lincoln St.	7:00 p.m.
4. June		Oregon City High School Choir Concert, Oregon City HS Theatre	7:00 p.m.
5. June		Oregon Chorale Concert, Savior Luth. Church, Tualatin, OR	7:00 p.m.
6. June		Estonian Luth. Church Worship Service at Latvian Church	11:00 a.m.
6. June		Oregon Chorale Concert, St. Matthew Luth. Church, Hillsboro	7:30 p.m.
6. June		Clackamas CC Chamber Choir & Unistus Concert; Marylhurst College	7:00 p.m.
9. June		Volleyball practice, Metzger School Gym. 10350 S.W. Lincoln St.	7:00 p.m.
16. June		Volleyball practice, Metzger School Gym. 10350 S.W. Lincoln St.	7:00 p.m.
20. June		Portland Estonian Folkdancers "Tulehoidjad" practice at Latvian Ctr.	5:00 p.m.
20. June		Open Meeting about the 30. West Coast Est. Festival, Latvian Center	7:00 p.m.
26. June		Estonian folkdancers perform at German-American Cultural Center	5:15 p.m.
1. August		Oregon Estonian Picnic; Jenkins Estate Park, Camp Rivendale	11:00 a.m.
13. August		Planned Baltic party with Peace Corp volunteers in the Latvian Hall	
25. September		Portland Estonian Society General Meeting and Celebration	2:00 p.m.

"PORTLANDI SÕNUMID" is the Newsletter of the Estonian Society of Portland.

Editor: Helmuth Kalmann • 8159 SW 85th Ave. • Portland, OR 97223-6904 • Tel. 503-244-9083
PES Pres. Kalev Sepp • 8330 SW Apple Way, Apt. L-201 • Portland, OR 97225 • Tel. 503-292-3578

NOTE: Please notify the editor of any address changes.

ERKÜ Esinduskoogu Kandidaat Oregonist

Portlandi teatelehe toimetajal oli meeldiv juhus leida ajalehe "Vaba Eesti Sõna" veergudel ERKÜ kandidaatide elulugude kirjelduste hulgast ka Leif Fritzell'i oma, kelle elukoht on Corvallis, Oregon. Tema tutvustamiseks avaldan allpool tema VES-s äratoodud elukäigu kirjelduse originaal kujul.

Leif Fritzell

I was born in Columbia, Missouri to an Estonian mother and Scandinavian father in 1982. When I was 12 years of age my family relocated to Corvallis, Oregon, where I subsequently received my Bachelors degree in European Studies from Oregon State University.

In conjunction with completing my degree, in 2005 I participated in the University of Tartu's Prometheus Program in Transition Studies. After living in Estonia, I moved to Vancouver, British Columbia where I received my Masters degree in European Studies from the University of British Columbia. At UBC, I focused my studies on Estonian and Latvian citizenship policies, Estonian nationalism and security, and Baltic "Region-building".

After moving back to the U.S. in 2007, I participated in the Baltic Studies Summer Institute at UCLA, where I improved my burgeoning Estonian language skills. I currently reside in Corvallis, Oregon with my wife Kristana. In my spare time, I enjoy fishing, mushroom harvesting, home brewing, Scandinavian-Finnic folklore and spending time with my good friends and family.

I'm running as a candidate for the Council because I believe my academic background and personal perspective could prove valuable to the Estonian-American community. In addition, as young Estonian-American, I believe my presence on the Council would be beneficial, providing it with longevity and an intergenerational cohesion. Estonian-related issues have always been a passion of mine, so it would truly be an honor to sit on the Council.

VES

Estonian jokes about themselves

During the Soviet time, an Estonian goes to the polling place, prepared to vote. He is handed an envelope and told to put it in the ballot box. But instead of following instructions, the Estonian starts to open the envelope.

"What are you doing!" yells the Red Guard monitoring the elections. "I just wanted to see who I was voting for," replies Estonian.

"You imbecile! Don't you know this is a secret ballot?" says the Red Guard.